

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра архітектури та будівництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-методичної роботи

Ярослав ШТАНЬКО

“31” серпня 2026 р.

ЕКОЛОГІЧНА ЕКСПЕРТИЗА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	G Інженерія, виробництво, будівництво
Спеціальність:	G17 Архітектура та містобудування
Освітньо-професійна програма:	“Архітектура та містобудування”
Освітній рівень:	другий (магістерський)
Статус дисципліни:	обов’язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська
Семестр викладання	I

**Івано-Франківськ
2026**

Доктор філософії,
Доц.кафедри архітектури та будівництва

[Handwritten signature]

на засіданні кафедри архітектури та будівництва
протокол № 1 від 28 серпня 2026 р.

[Handwritten signature]

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 31 серпня 2026 р.

e-mail	ruslan.zhyrak@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	кафедра архітектури та будівництва 203 каб.
Посилання на сайт	https://ukd.edu.ua/person/ruslan-zhyrak
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/course/view.php?id=4225

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни «Екологічна експертиза»

Навчальна дисципліна «Екологічна експертиза» спрямована на формування у здобувачів магістерського рівня сучасного розуміння екологічних вимог до архітектурної та містобудівної діяльності. У межах курсу розглядаються теоретичні та нормативно-правові засади екологічного оцінювання, оцінка впливу на довкілля (ОВД), стратегічна екологічна оцінка (СЕО), оцінка впливів на навколишнє середовище (ОВНС), екологічні та планувальні обмеження використання територій.

Особлива увага приділяється практичним аспектам оцінювання впливу архітектурних і містобудівних рішень на компоненти довкілля та здоров'я населення, визначенню екологічних ризиків, аналізу альтернативних варіантів проєктних рішень, розробленню заходів із запобігання та мінімізації негативних впливів. Розглядаються також питання екологічної та кліматичної стійкості населених пунктів, зеленої і блакитної інфраструктури та моніторингу наслідків реалізації проєктних і планувальних рішень.

Дисципліна має практикоорієнтований характер та формує здатність застосовувати екологічні критерії й вимоги чинного законодавства під час аналізу територій, розроблення та обґрунтування архітектурних і містобудівних рішень.

Мета та завдання навчальної дисципліни: сформувати у здобувачів теоретичні знання та практичні навички екологічного оцінювання архітектурних і містобудівних рішень; навчити визначати екологічні передумови, обмеження та ризики використання територій; застосовувати положення чинного екологічного і містобудівного законодавства; розрізняти сфери застосування ОВД, СЕО та ОВНС; оцінювати потенційні впливи проєктних рішень на компоненти довкілля і здоров'я населення; обґрунтовувати заходи щодо запобігання та мінімізації негативних впливів, а також формувати екологічно безпечні, ресурсоефективні та кліматично стійкі архітектурно-містобудівні рішення.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- теоретичні засади та сучасні підходи до екологічного оцінювання в архітектурі та містобудуванні;
- основні положення екологічного та містобудівного законодавства і нормативних документів, що регламентують прийняття проєктних рішень;
- призначення, сфери застосування та основні етапи процедур ОВД і СЕО, а також особливості розроблення матеріалів ОВНС;
- основні види екологічних і планувальних обмежень використання та забудови територій;

- принципи і методи оцінювання впливу архітектурних та містобудівних рішень на компоненти довкілля і здоров'я населення;
- основні принципи екологічної безпеки, сталого розвитку, кліматичної адаптації та екологічного моніторингу.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- аналізувати територію та визначати екологічні передумови, обмеження і ризики її використання та забудови;
- визначати необхідність застосування ОВД, СЕО та розроблення матеріалів ОВНС для конкретних видів планованої діяльності, містобудівної та проєктної документації;
- аналізувати звіти з ОВД, звіти про СЕО, матеріали ОВНС та іншу екологічну документацію;
- ідентифікувати й оцінювати потенційні впливи архітектурних та містобудівних рішень на довкілля і здоров'я населення;
- враховувати екологічні та планувальні обмеження під час розроблення архітектурних і містобудівних рішень;
- порівнювати альтернативні варіанти проєктних рішень за екологічними критеріями та обґрунтовувати вибір оптимального варіанта;
- розробляти пропозиції щодо запобігання, мінімізації та компенсації негативних впливів на довкілля;
- формувати та аргументовано представляти екологічно обґрунтовані архітектурні й містобудівні рішення.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП “Архітектура та містобудування”).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та / або інноваційного характеру у сфері архітектури та містобудування.	РН03. Здійснювати передпроєктний аналіз архітектурно-містобудівних об'єктів територій.
ЗК05. Прагнення до збереження навколишнього середовища.	РН04. Розуміти і застосовувати у практичній діяльності теоретичні і практичні засади проєктування інноваційних об'єктів містобудування, житлових, громадських, промислових будівель і споруд, реконструкції і реставрації архітектурних об'єктів, методи досягнення раціонального
СК01. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі архітектури та містобудування у широких або мультидисциплінарних контекстах.	архітектурно-планувального, об'ємно-просторового, конструктивного
СКО2. Здатність розв'язувати проблеми архітектури та	

містобудування у нових або незнакомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	рішення, забезпечення соціально-економічної ефективності, екологічності, енергоефективності.
СК03.Здатність аналізувати, розробляти та впроваджувати архітектурно-містобудівні рішення з урахуванням соціально-демографічних, національно-етнічних, природно-кліматичних, інженерно-технічних чинників та санітарно-гігієнічних, безпекових, енергозберігаючих, екологічних, техніко-економічних вимог.	РН05. Знати, розуміти та оцінювати характеристики сучасних будівельних матеріалів, виробів і технологій, враховувати їх особливості при розробці інноваційних проєктних рішень будівель і споруд, в проєктах благоустрою міських і ландшафтних територій, при реконструкції та реставрації пам'яток архітектури та містобудування. РН09. Застосовувати енергоефективні та інші інноваційні технології при проведенні наукових архітектурно-містобудівних досліджень та прийнятті комплексних архітектурно-містобудівних рішень. РН13. Обґрунтовувати безпекові, санітарно-гігієнічні, екологічні, інженерно-технічні і техніко-економічні рішення і показники у комплексному архітектурно-містобудівному проєктуванні.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	I		
Семестр	I		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	14 (в годинах)	- (в годинах)
	семінари, практичні	16 (в годинах)	- (в годинах)
Самостійна робота		60 (в годинах)	- (в годинах)
Форма підсумкового контролю	Залік		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
	Новітні підходи в архітектурному проектуванні; сучасні матеріали та методи в будівництві; законодавство та архітектурно-проектна справа; просторовий аналіз міського середовища; сучасні проблеми архітектури та містобудування; виробнича практика; переддипломна практика; кваліфікаційна робота.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Змістовий модуль I. Науково-теоретичні основи екологічної експертизи.

Тема 1. Поняття про екологічну експертизу. Мета, завдання, значення (2 год.).

Загальнотеоретичні засади екологічного експертування. Історико-правові аспекти експертування. Місце екологічної експертизи в системі забезпечення сталого розвитку. Основні поняття. Мета і завдання екологічної експертизи. Оцінка екологічної безпеки.

Завдання для самостійної роботи: Концепція сталого розвитку. Поняття про екологічну експертизу та її значення в архітектурі та містобудуванні (3, 5, 9, 13, 15, 16, 17, 19, 21, 23).

Тема 2. Сучасна система екологічного оцінювання в архітектурі та містобудуванні (2 год.).

Система та сучасні інструменти екологічного оцінювання в Україні. Нормативно-правове забезпечення екологічного оцінювання у сфері архітектури та містобудування. Оцінка впливу на довкілля (ОВД): призначення, сфера застосування та місце у проєктній діяльності. Стратегічна екологічна оцінка (СЕО): призначення та застосування у просторовому плануванні. Оцінка впливів на навколишнє середовище (ОВНС) у складі проєктної документації. Взаємозв'язок ОВД, СЕО та ОВНС у процесах планування, проектування і реалізації архітектурно-містобудівних рішень.

Завдання для самостійної роботи: Порівняльна характеристика ОВД, СЕО та ОВНС: сфери застосування, об'єкти оцінювання та значення для архітектурно-містобудівної діяльності (3, 5, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 18, 20, 21–24, 30).

Тема 3. Оцінка впливу на довкілля: процедура та застосування у проєктній діяльності (2 год.).

Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»: сфера дії та основні

положення. Планована діяльність, що підлягає оцінці впливу на довкілля. Основні етапи процедури ОВД та їх послідовність. Звіт з оцінки впливу на довкілля: структура, зміст та вимоги. Громадське обговорення та участь заінтересованих сторін у процедурі ОВД. Висновок з ОВД та врахування його положень під час проєктування і реалізації об'єктів.

Завдання для самостійної роботи: Аналіз видів планованої діяльності у сфері будівництва та розвитку територій, що підлягають ОВД. Аналіз прикладів реалізації процедури ОВД в Україні. (1, 3, 12, 13, 15, 16, 18, 20, 21, 25, 27).

Змістовий модуль II. Прикладні аспекти екологічної експертизи

Тема 4. Стратегічна екологічна оцінка у просторовому плануванні та містобудуванні (2 год.).

Сутність, мета та нормативно-правові засади стратегічної екологічної оцінки. Документи державного планування, щодо яких здійснюється СЕО. Етапи проведення стратегічної екологічної оцінки. Звіт про СЕО: структура, зміст та оцінювання екологічних наслідків. Оцінювання альтернативних сценаріїв просторового розвитку території. Врахування результатів СЕО у містобудівній документації та моніторинг наслідків її реалізації.

Завдання для самостійної роботи: Аналіз практики проведення СЕО містобудівної документації. Врахування екологічних наслідків та альтернативних сценаріїв просторового розвитку територій. (2, 4, 7, 11, 12, 14, 22, 24, 26, 30).

Тема 5. Екологічне обґрунтування архітектурних і містобудівних рішень (2 год.).

Екологічні чинники та критерії прийняття архітектурно-містобудівних рішень. Оцінювання впливів на атмосферне повітря, водне середовище, ґрунти та земельні ресурси. Оцінювання впливів на біорізноманіття, зелені насадження, природні території та ландшафт. Шумові, вібраційні, мікрокліматичні та інші фізичні фактори міського середовища. Вплив архітектурно-містобудівних рішень на населення, здоров'я та якість середовища життєдіяльності. Заходи із запобігання, мінімізації та компенсації негативного впливу на довкілля.

Завдання для самостійної роботи: Аналіз впливу архітектурних і містобудівних рішень на компоненти довкілля та здоров'я населення. Сучасні засоби запобігання, мінімізації та компенсації негативних впливів. (2, 4, 5, 7, 9, 10, 13, 15, 17, 19, 20, 23, 24, 29).

Тема 6. Екологічні та планувальні обмеження використання і забудови територій (2 год.).

Поняття та класифікація екологічних і планувальних обмежень територій. Природоохоронні території, екологічна мережа та території з особливим режимом використання. Водоохоронні зони, прибережні захисні смуги та обмеження забудови прибережних територій. Санітарно-захисні, охоронні та інші зони обмеженого використання територій. Природні й техногенні

небезпеки: затоплення, підтоплення, зсуви, ерозійні та інші ризикові процеси. Врахування екологічних і планувальних обмежень у містобудівній документації та архітектурному проєктуванні.

*Завдання для самостійної роботи: **Виявлення та аналіз екологічних і планувальних обмежень конкретної території. Їх вплив на функціональне використання, планувальну організацію та параметри забудови. (2, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 14, 17, 19, 23, 24, 28, 29).***

Тема 7. Екологічна стійкість, кліматична адаптація та моніторинг архітектурно-містобудівних рішень (2 год.).

Екологічні та кліматичні ризики сучасних населених пунктів. Принципи екологічної стійкості та адаптації міського середовища до зміни клімату. Зелена та блакитна інфраструктура як інструменти екологічної оптимізації територій. Екологічність, ресурсо- та енергоефективність архітектурних і містобудівних рішень. Екологічний моніторинг та післяпроєктний моніторинг: завдання, показники й методи. Моніторинг наслідків реалізації містобудівної документації та коригування проєктних рішень.

*Завдання для самостійної роботи: **Сучасні засоби адаптації населених пунктів до екологічних і кліматичних ризиків. Зелена та блакитна інфраструктура. Післяпроєктний моніторинг та оцінювання ефективності реалізованих заходів. (2, 4, 7, 8, 10, 13, 17, 19, 20, 23, 27, 30).***

Зміст семінарських занять

Тема 1. Поняття про екологічну експертизу. Мета, завдання, значення (2 год.).

Екологічна складова сучасної архітектурної та містобудівної діяльності. Екологічне експертування як інструмент обґрунтування проєктних і планувальних рішень. Взаємозв'язок архітектурного проєктування, містобудування, охорони довкілля та екологічної безпеки. Аналіз потенційного впливу забудови на компоненти довкілля та умови життєдіяльності населення. Екологічні критерії оцінювання архітектурно-містобудівних рішень. Сталий розвиток територій та роль архітектора і містобудівника у забезпеченні екологічної якості середовища.

*Самостійна робота: **обрати реалізований або запроєктований архітектурно-містобудівний об'єкт та визначити основні позитивні й негативні аспекти його впливу на довкілля. Сформулювати власний короткий експертний висновок. (3, 5, 9, 13, 15–17, 19, 20, 23).***

Тема 2. Сучасна система екологічного оцінювання в архітектурі та містобудуванні (2 год.).

Практичне розмежування оцінки впливу на довкілля (ОВД), стратегічної екологічної оцінки (СЕО) та оцінки впливів на навколишнє середовище (ОВНС). Який інструмент екологічного оцінювання застосовується до

конкретного об'єкта, планованої діяльності або документації? ОВД для планованої діяльності та об'єктів, визначених законодавством. СЕО документів державного планування та її значення для містобудівної документації. ОВНС у складі проєктної документації на будівництво. Роль замовника, архітектора, проєктувальника, органів державної влади та громадськості у процесах екологічного оцінювання. Аналіз практичних кейсів: житловий комплекс, готельно-рекреаційний комплекс, промисловий об'єкт, транспортна інфраструктура, генеральний план, комплексний план просторового розвитку території територіальної громади, детальний план території.

Самостійна робота: для трьох різних об'єктів або видів документації визначити необхідність застосування ОВД, СЕО та/або ОВНС. Результати оформити у порівняльній таблиці з обґрунтуванням відповідно до чинних нормативно-правових вимог. (3, 5, 9, 11, 13–16, 18, 21, 22, 24, 29, 30).

Тема 3. Оцінка впливу на довкілля: процедура та застосування у проєктній діяльності (4 год.).

Практичне застосування Закону України «Про оцінку впливу на довкілля». Визначення належності планованої діяльності до першої або другої категорії видів діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля. Повідомлення про плановану діяльність. Підготовка звіту з ОВД. Визначення територіальних і технологічних альтернатив. Оцінювання впливів на атмосферне повітря, води, ґрунти, біорізноманіття, земельні ресурси, клімат, матеріальні об'єкти, культурну спадщину та здоров'я населення. Громадське обговорення. Висновок з ОВД та екологічні умови провадження планованої діяльності. Аналіз реального кейсу ОВД та визначення того, як його результати можуть впливати на розміщення об'єкта, генеральний план території, функціонально-планувальну організацію та інші проєктні рішення.

Самостійна робота: знайти у відкритому реєстрі матеріали реальної процедури ОВД для об'єкта будівництва або інфраструктури. Проаналізувати основні види впливу, альтернативи, природоохоронні заходи та екологічні умови реалізації планованої діяльності. Підготувати короткий аналітичний висновок з позиції архітектора або містобудівника. (1, 3, 12, 13, 15, 16, 18, 21, 25, 27).

Тема 4. Стратегічна екологічна оцінка у просторовому плануванні та містобудуванні (2 год.).

Практичне значення СЕО для просторового планування територій. Взаємозв'язок стратегічної екологічної оцінки та містобудівної документації. Аналіз екологічних проблем території до прийняття планувальних рішень. Визначення територій з особливою природоохоронною цінністю та екологічними ризиками. Оцінювання можливих наслідків реалізації містобудівної документації для довкілля і здоров'я населення. Розгляд альтернативних сценаріїв просторового розвитку. Заходи із запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків. Громадське обговорення та консультації. Моніторинг наслідків виконання документа державного планування. Аналіз реальних звітів про СЕО комплексних планів, генеральних планів та детальних планів територій.

Самостійна робота: обрати реальний комплексний план, генеральний план або детальний план території, для якого проведено СЕО. Проаналізувати основні екологічні проблеми території, запропоновані альтернативи та природоохоронні заходи. Визначити, наскільки результати СЕО вплинули на містобудівні рішення. (2, 11, 12, 14, 22, 24, 26, 30).

Тема 5. Екологічне обґрунтування архітектурних і містобудівних рішень (2 год.).

Як оцінити екологічну доцільність архітектурного або містобудівного рішення? Вибір місця розташування об'єкта та його вплив на довкілля. Щільність і характер забудови. Функціональне використання території. Транспортне навантаження. Озеленення та проникні поверхні. Водоспоживання і водовідведення. Поводження з відходами. Шумове навантаження. Інсоляційні та мікрокліматичні умови. Вплив на ландшафт і біорізноманіття. Порівняння альтернативних варіантів розміщення та проєктних рішень за екологічними критеріями. Заходи із запобігання, мінімізації та компенсації негативних впливів. Пошук балансу між економічною доцільністю, функціональністю, архітектурною якістю та екологічною безпекою проєкту.

Самостійна робота: на прикладі власного навчального проєкту або запропонованого архітектурно-містобудівного об'єкта визначити основні фактори впливу на довкілля та запропонувати не менше п'яти рішень щодо підвищення його екологічної якості. (2, 4, 5, 7, 9, 10, 13, 15, 17, 19, 20, 23, 24, 29).

Тема 6. Екологічні та планувальні обмеження використання і забудови територій (2 год.).

Комплексний аналіз території перед початком проєктування. Що необхідно перевірити архітектору або містобудівнику до прийняття рішення про забудову земельної ділянки? Природоохоронні території та об'єкти. Водоохоронні зони і прибережні захисні смуги. Санітарно-захисні зони. Охоронні зони інженерних мереж і транспортної інфраструктури. Зелені території та екологічна мережа. Території можливого затоплення і підтоплення. Зсувні, ерозійні та інші небезпечні природні процеси. Існуючі джерела шумового й атмосферного забруднення. Відображення обмежень у містобудівній документації та геопросторових даних. Вплив установлених обмежень на функціональне призначення, розміщення будівель і споруд та можливість забудови території.

Самостійна робота: обрати конкретну земельну ділянку або територію, визначити основні екологічні та планувальні обмеження її використання. Підготувати схему обмежень і зробити аргументований висновок щодо можливості, умов та доцільності її забудови. (2, 4, 5, 7, 8, 9, 11, 14, 17, 19, 23, 24, 28, 29).

Тема 7. Екологічна стійкість, кліматична адаптація та моніторинг архітектурно-містобудівних рішень (2 год.).

Сучасні екологічні та кліматичні виклики для міст і територіальних

громад. Ефект міського теплового острова. Екстремальні температури. Інтенсивні опади та поверхневий стік. Паводки і локальні підтоплення. Дефіцит зелених насаджень. Забруднення атмосферного повітря та шум. Зелена і блакитна інфраструктура як складова адаптації населених пунктів. Природоорієнтовані рішення. Зелені дахи та фасади, дощові сади, біодренажні системи, водопроникні покриття, відновлення водних об'єктів і природних територій. Екологічний та післяпроектний моніторинг. Показники, за якими можна оцінити ефективність реалізованого архітектурного або містобудівного рішення. Використання результатів моніторингу для подальшого коригування проектних і планувальних рішень.

Самостійна робота: обрати територію населеного пункту, визначити основні екологічні та кліматичні ризики та запропонувати комплекс із 5–7 архітектурно-містобудівних заходів щодо підвищення її стійкості. Результати представити у вигляді концептуальної схеми з коротким обґрунтуванням. (2, 4, 7, 8, 10, 13, 17, 19, 20, 23, 27, 30).

Зміст самостійної роботи студентів
Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни
«Екологічна експертиза»

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	60	
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	20	
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	10	
Підготовка до поточного контролю	10	
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	20	

ПОЛІТИКА КУРСУ

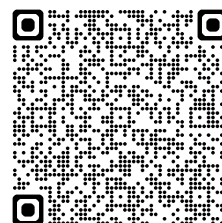
Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти». Ознайомитись з документом можна за [ПОКЛИКАННЯМ](#).

Здобувачі мають право оскаржувати результати поточного оцінювання, а також інформувати про факти конфліктних ситуацій в академічній групі чи з викладачем у відповідності до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [ПОКЛИКАННЯМ](#).

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з навчальної дисципліни (диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні та семінарські заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [ПОКЛИКАННЯМ](#).

Вимоги щодо дотримання академічної доброчесності, види її порушень і порядок притягнення до академічної відповідальності визначено Положенням про систему забезпечення академічної доброчесності в Університеті Короля Данила. Ознайомитись з документом можна за [ПОКЛИКАННЯМ](#).

Використання систем штучного інтелекту під час виконання навчальних завдань допускається відповідно до “Політики використання штучного інтелекту в Університеті Короля Данила”. Здобувач зобов’язаний критично перевіряти створений ШІ зміст, нести відповідальність за подану роботу та зазначати факт і спосіб використання таких систем. Ознайомитись з документом можна за [ПОКЛИКАННЯМ](#).

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та семінарських занять дозволяється виключно у навчальних цілях

(для роботи з нормативно-правовими актами та нормативними документами, уточнення даних щодо ОВД, СЕО та ОВНС, пошуку й аналізу екологічної, містобудівної, картографічної та іншої довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання. Ознайомитись з відповідним документом можна за [посиланням](#).

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [посиланням](#).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

При вивченні дисципліни “Екологічна експертиза” застосовується комплекс методів навчання, спрямованих на формування здатності здійснювати екологічний аналіз архітектурно-містобудівних об’єктів і територій, визначати потенційні впливи на довкілля, екологічні ризики та планувальні обмеження, аналізувати матеріали ОВД, СЕО та ОВНС, обґрунтовувати екологічно безпечні, енергоефективні архітектурно-містобудівні рішення. Навчання поєднує теоретичне опрацювання матеріалу з аналізом нормативно-правових актів і нормативних документів, реальних матеріалів екологічного оцінювання та містобудівної документації, розв’язанням професійних кейсів, порівнянням альтернативних проєктних рішень, аналізом територій, роботою з графічними даними та виконанням практичних завдань із використанням сучасних цифрових інструментів.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
РН03 Здійснювати передпроєктний аналіз архітектурно-містобудівних об’єктів і територій.	Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення, бесіда. Наочні методи: ілюстрування, комп’ютерні і мультимедійні методи. Аналітичні методи: аналіз, порівняння, конкретизація та виокремлення	Оцінювання передпроєктного аналізу території за критеріями повноти опрацювання вихідних даних, правильності визначення екологічних ризиків і

	основного під час роботи з вихідними даними про територію. Проблемно-пошукові та дослідницькі методи: виявлення екологічних ризиків, факторів впливу та планувальних обмежень, аналіз містобудівної документації, картографічних та інших вихідних матеріалів. Інтерактивні методи: кейс-метод, дискусія-диспут, мозковий штурм. Цифрові методи: використання систем ІІІ як допоміжного інструменту для систематизації вихідних даних і формування альтернативних сценаріїв аналізу з обов'язковою критичною перевіркою результатів.	планувальних обмежень; оцінювання вирішення професійного кейсу за критеріями обґрунтованості висновків і відповідності нормативним вимогам; усний захист результатів з урахуванням логічності викладу та аргументованості відповідей; оцінювання самостійної роботи за повнотою виконання, достовірністю використаних даних і самостійністю висновків; поточне оцінювання; залік.
РН04. Розуміти і застосовувати у практичній діяльності теоретичні і практичні засади проектування інноваційних об'єктів містобудування, житлових, громадських, промислових будівель і споруд, реконструкції і реставрації архітектурних об'єктів, методи досягнення раціонального архітектурно-планувального, об'ємно-просторового, конструктивного рішення, забезпечення соціально-економічної ефективності, екологічності, енергоефективності.	Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення, бесіда. Наочні методи: ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи. Аналітичні методи: аналіз, синтез і порівняння альтернативних архітектурно-містобудівних рішень за екологічними критеріями. Проблемно-пошукові та практичні методи: визначення потенційних впливів проєктних рішень на довкілля, пошук та обґрунтування заходів із запобігання і мінімізації негативних впливів. Інтерактивні методи: кейс-метод, дискусія-диспут, мозковий штурм, банк ідей.	Оцінювання аналізу архітектурно-містобудівного рішення за критеріями повноти визначення екологічних впливів та врахування екологічних вимог; оцінювання порівняння проєктних альтернатив за обґрунтованістю вибору оптимального варіанта; оцінювання запропонованих заходів із запобігання та мінімізації негативних впливів за критеріями доцільності й ефективності; вирішення професійного кейсу з урахуванням правильності та обґрунтованості прийнятих рішень; усний захист рішення за критеріями логічності викладу, професійної аргументації та повноти відповідей; поточне оцінювання; залік.
РН05. Знати, розуміти та оцінювати характеристики сучасних	Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення, бесіда. Наочні методи: ілюстрування,	Оцінювання практичного завдання з аналізу та порівняння будівельних

будівельних матеріалів, виробів і технологій, враховувати їх особливості при розробці інноваційних проєктних рішень будівель і споруд, в проєктах благоустрою міських і ландшафтних територій, при реконструкції та реставрації пам'яток архітектури та містобудування.	комп'ютерні і мультимедійні методи. Аналітичні методи: аналіз, порівняння та узагальнення інформації про будівельні матеріали, вироби і технології за їх екологічними, ресурсними та експлуатаційними характеристиками. Дослідницькі та практичні методи: пошук і критичний аналіз інформації, порівняння та обґрунтування вибору екологічно доцільних матеріалів і технологій для архітектурних рішень та благоустрою територій. Методи самостійної роботи: опрацювання наукових, нормативних і професійних джерел.	матеріалів і технологій за критеріями повноти аналізу, правильності визначення екологічних характеристик та обґрунтованості вибору за екологічними критеріями; усне опитування з урахуванням повноти, правильності та аргументованості відповідей; оцінювання та захист самостійної роботи за критеріями повноти виконання, достовірності використаних джерел, самостійності аналізу та обґрунтованості висновків; поточне оцінювання; залік.
РН09. Застосовувати енергоефективні та інші інноваційні технології при проведенні наукових архітектурно-містобудівних досліджень та прийнятті комплексних архітектурно-містобудівних рішень.	Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення, бесіда. Наочні методи: ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи. Аналітичні та дослідницькі методи: аналіз і порівняння енергоефективних, екологічних, природоорієнтованих та інших інноваційних технологій. Проблемно-пошукові та творчі методи: пошук і формування рішень для підвищення екологічної та кліматичної стійкості архітектурно-містобудівних об'єктів і територій. Інтерактивні методи: кейс-метод, мозковий штурм, банк ідей. Цифрові методи: використання систем ІІІ як допоміжного інструменту для пошуку та порівняння альтернативних інноваційних рішень з подальшою критичною оцінкою результатів.	Оцінювання аналізу та порівняння інноваційних і енергоефективних технологій за критеріями повноти аналізу, правильності визначення їх переваг і обмежень; оцінювання запропонованих рішень щодо підвищення екологічної та кліматичної стійкості за критеріями доцільності, ефективності та відповідності умовам території; оцінювання вирішення професійного кейсу за критеріями обґрунтованості та практичної доцільності прийнятих рішень; презентація та усний захист рішення з урахуванням логічності викладу, якості представлення результатів та аргументованості відповідей; оцінювання самостійної роботи за повнотою виконання, достовірністю використаної інформації та самостійністю висновків; поточне оцінювання; залік.

PH13. Обґрунтовувати безпекові, санітарно-гігієнічні, екологічні, інженерно-технічні і техніко-економічні рішення і показники у комплексному архітектурно-містобудівному проектуванні.	Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення, бесіда, інструктаж. Наочні методи: ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи. Аналітичні методи: аналіз, порівняння, узагальнення, конкретизація та виокремлення основного під час роботи з нормативними вимогами та результатами екологічного оцінювання. Проблемно-пошукові та практичні методи: аналіз матеріалів ОВД, СЕО та ОВНС, визначення екологічних, санітарно-гігієнічних і планувальних обмежень, обґрунтування природоохоронних заходів. Інтерактивні методи: кейс-метод, дискусія-диспут, мозковий штурм. Цифрові методи: використання систем ШІ як допоміжного інструменту для систематизації та аналізу інформації з обов'язковою перевіркою нормативних положень за офіційними джерелами.	Оцінювання аналізу матеріалів ОВД, СЕО та ОВНС за критеріями повноти аналізу, правильності застосування нормативних вимог і визначення екологічних наслідків; оцінювання визначених екологічних і планувальних обмежень за критеріями достовірності та повноти їх врахування; оцінювання вирішення професійного кейсу за критеріями правильності й обґрунтованості прийнятих рішень; оцінювання обґрунтованості екологічних і санітарно-гігієнічних рішень та їх відповідності нормативним вимогам; усний захист висновків з урахуванням логічності викладу, професійної аргументації та повноти відповідей; поточне оцінювання; залік.
---	--	--

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ РЕСУРСИ

Для вивчення навчальної дисципліни «Екологічна експертиза» необхідно:

1. проектор або інший мультимедійний екран для демонстрації презентацій, схем, картографічних матеріалів, містобудівної та проєктної документації, матеріалів ОВД, СЕО та ОВНС;
2. комп'ютери, ноутбуки, планшети або інші пристрої з доступом до мережі Інтернет для роботи з нормативно-правовими актами, нормативними документами, відкритими реєстрами, екологічними даними та професійними інформаційними ресурсами;
3. доступ до інформаційного сервісу «БУДСТАНДАРТ Online» для роботи з актуальними державними будівельними нормами, стандартами та іншими нормативними документами у сфері архітектури, містобудування, будівництва та охорони довкілля;
4. доступ до офіційних електронних ресурсів органів державної влади, Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, матеріалів стратегічної екологічної оцінки, містобудівної документації та відкритих екологічних інформаційних ресурсів для виконання практичних і самостійних завдань;

5. доступ до генеративних моделей ШІ (платформи для роботи з текстовою та візуальною інформацією, такі як ChatGPT, Gemini та ін.) як допоміжного інструменту для систематизації та аналізу інформації, порівняння альтернативних рішень і виконання окремих практичних завдань з обов’язковою критичною перевіркою отриманих результатів за офіційними та достовірними джерелами;

6. програмне забезпечення для роботи з текстовими документами, електронними таблицями, презентаціями, схемами та графічними матеріалами, необхідними для аналізу й представлення результатів екологічного оцінювання;

7. навчальна, наукова, нормативно-правова та довідкова література з оцінки впливу на довкілля, архітектури, містобудування, охорони довкілля, сталого розвитку та екологічної безпеки.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

<i>Вид</i>	<i>Зміст</i>	<i>% від загальної оцінки</i>	<i>Бал</i>	
			<i>min</i>	<i>max</i>
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи		40	25	40
Всього:		100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали – “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання (аудиторні заняття):

<i>«незадовільно»</i>	здобувач володіє навчальним матеріалом фрагментарно, має недостатнє розуміння теоретичних і нормативно-правових засад екологічного оцінювання в архітектурі та містобудуванні. Не розрізняє або допускає суттєві помилки у визначенні призначення та сфер застосування ОВД, СЕО й ОВНС. Не здатний самостійно
------------------------------	---

	аналізувати екологічні характеристики територій, будівельних матеріалів і технологій, визначати основні фактори впливу на довкілля, екологічні ризики та планувальні обмеження. Допускає суттєві помилки під час аналізу нормативних документів, вирішення професійних кейсів і порівняння альтернативних проєктних рішень. Запропоновані природоохоронні заходи є необґрунтованими або не відповідають умовам завдання. Самостійна робота виконана неповністю або містить суттєві помилки. Не може аргументовано представити й захистити результати виконаних завдань.
«задовільно»	здобувач володіє основним теоретичним матеріалом дисципліни, розуміє базові поняття екологічного оцінювання, загалом розрізняє ОВД, СЕО та ОВНС і сфери їх застосування. За допомогою викладача аналізує архітектурно-містобудівні об'єкти й території, визначає основні фактори впливу на довкілля, екологічні ризики та планувальні обмеження. Здатний опрацьовувати окремі положення екологічної та містобудівної документації, порівнювати екологічні характеристики матеріалів, технологій і проєктних альтернатив, проте допускає неточності у застосуванні нормативних вимог. Вирішує типові професійні кейси, пропонує базові заходи із запобігання та мінімізації негативних впливів, однак їх обґрунтування є недостатньо повним. Самостійні завдання виконує переважно правильно, але з окремими недоліками в аналізі та формулюванні висновків. Під час усного захисту демонструє загальне розуміння прийнятих рішень, потребує уточнювальних запитань і допомоги викладача.
«добре»	здобувач вільно володіє основним теоретичним і практичним матеріалом дисципліни, правильно застосовує положення екологічного законодавства та нормативних документів під час вирішення професійних завдань. Самостійно аналізує матеріали ОВД, СЕО та ОВНС, архітектурно-містобудівні об'єкти й території, визначає екологічні ризики, фактори впливу та планувальні обмеження. Обґрунтовано порівнює альтернативні проєктні рішення, будівельні матеріали, енергоефективні та природоорієнтовані технології за екологічними критеріями. Правильно вирішує професійні кейси, пропонує доцільні заходи із запобігання та мінімізації негативних впливів, підвищення екологічної та кліматичної стійкості об'єктів і територій. Самостійні роботи виконує повно, використовує достовірні джерела інформації, формулює обґрунтовані висновки. Логічно представляє результати, аргументовано захищає прийняті рішення, допускає лише окремі несуттєві неточності, які здатний самостійно виправити.

«відмінно»	здобувач демонструє системні, глибокі та ґрунтовні знання теоретичних, методичних і нормативно-правових засад екологічного оцінювання в архітектурі та містобудуванні. Вільно орієнтується у процедурах ОВД, СЕО та ОВНС, самостійно й комплексно аналізує екологічну документацію, архітектурно-містобудівні об'єкти та території, визначає взаємозв'язки між екологічними ризиками, природними чинниками, планувальними обмеженнями й проектними рішеннями. Критично оцінює та порівнює альтернативні архітектурно-містобудівні рішення, будівельні матеріали, енергоефективні й інноваційні технології, аргументовано визначає екологічно доцільні варіанти. Самостійно вирішує складні професійні кейси, пропонує комплексні та практично обґрунтовані заходи із запобігання, мінімізації та компенсації негативних впливів, підвищення екологічної, енергетичної та кліматичної стійкості об'єктів і територій. Самостійні роботи виконує повно та якісно, критично опрацьовує достовірні наукові, нормативні й інформаційні джерела, перевіряє результати використання цифрових інструментів і систем ІІІ. Професійно презентує результати, логічно й переконливо аргументує прийняті рішення, надає вичерпні відповіді на запитання та демонструє здатність застосовувати набуті знання у нестандартних професійних ситуаціях.
------------	---

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

Підсумковий контроль з навчальної дисципліни «Екологічна експертиза» проводиться у формі диференційованого заліку шляхом комп'ютерного тестування відповідно до «Положення про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти» ЗВО «Університет Короля Данила». Метою підсумкового контролю є перевірка рівня засвоєння здобувачами теоретичних знань, розуміння нормативно-правових засад екологічного оцінювання та здатності застосовувати набуті знання для вирішення практичних завдань у сфері архітектури та містобудування. Тестові завдання охоплюють основні змістові модулі дисципліни та спрямовані на перевірку досягнення програмних результатів навчання.

Зміст тестового контролю передбачає перевірку:

- знання основних понять, принципів і нормативно-правових засад екологічного оцінювання;
- розуміння призначення, сфер застосування та основних процедур ОВД, СЕО й ОВНС;
- уміння визначати екологічні ризики, фактори впливу на довкілля та планувальні обмеження використання територій;
- здатності застосовувати екологічні та санітарно-гігієнічні вимоги під час аналізу архітектурно-містобудівних рішень;
- розуміння екологічних характеристик будівельних матеріалів, енергоефективних і природоорієнтованих технологій;
- здатності обирати екологічно доцільні проєктні рішення та заходи із запобігання і мінімізації негативних впливів на довкілля.

Тестові завдання передбачають перевірку знання, розуміння та застосування навчального матеріалу, зокрема шляхом вирішення типових практичних ситуацій, визначення правильних нормативних положень і вибору обґрунтованих екологічних рішень.

Підсумковий контроль проводиться у формі комп'ютерного тестування, що включає завдання трьох рівнів складності: базового, середнього та високого, спрямовані на перевірку рівня засвоєння теоретичних знань, розуміння навчального матеріалу та здатності застосовувати набуті знання у практичній діяльності. Оцінювання здійснюється з урахуванням рівня складності завдань і кількості правильних відповідей; максимальна кількість балів - 40, мінімальна для успішного складання заліку - 25 балів.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-

Не зараховано	0 – 59	-
---------------	--------	---

Здобувачі, які не з'явилися на залік без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Неформальна освіта

Представлення сертифікату про проходження курсу передбачає отримання оцінки “відмінно” за тему, що відповідає змісту курсу

Назва курсу	Теми які релевантні змісту курсу	Посилання на курс
Екологічна безпека та ризики для громад і територій в умовах війни	1, 5, 7	посилання

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Алексеева Є. Громадський контроль у сфері оцінки впливу на довкілля / за заг. ред. О. Кравченко. Львів : Видавництво «Компанія “Манускрипт”», 2021. 52 с. ISBN 978-966-2400-89-2. URL: https://epl.org.ua/wp-content/uploads/2021/06/EPL_Gromkontrol_OVD_NET.pdf?utm_source= (дата звернення: 27.08.2026).
2. Бортник С. Ю., Лаврук Т. М., Олещенко А. В., Тимуляк Л. М. Просторове та ландшафтне планування : навч. посіб. Київ : Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2022. 155 с. Електронне видання. URL: [https://geo.knu.ua/wp-content/uploads/2024/02/posibnyk_prostorove-ta-landsh](https://geo.knu.ua/wp-content/uploads/2024/02/posibnyk_prostorove-ta-landshaftne-planuvannya_bortnyk-lavruk-ta-in.2022.pdf)
[aftne-planuvannya_bortnyk-lavruk-ta-in.2022.pdf](https://geo.knu.ua/wp-content/uploads/2024/02/posibnyk_prostorove-ta-landshaftne-planuvannya_bortnyk-lavruk-ta-in.2022.pdf) (дата звернення: 27.08.2026).
3. Волошина Н. О. Оцінка впливу на довкілля : навчальний посібник. Перевидання, оновлене і доповнене. Київ : УДУ імені Михайла Драгоманова, 2026. 185 с. Електронне видання. URL: [https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/05309466-51f9-499f-b748-e2b1fe](https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/05309466-51f9-499f-b748-e2b1fe8bd66c)
[8bd66c](https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/05309466-51f9-499f-b748-e2b1fe8bd66c) (дата звернення: 27.08.2026).
4. Жирак Р. М. Екологічний підхід до просторової організації населених пунктів рекреаційного профілю Карпат. *Комунальне господарство міст*. 2024. Т. 6, № 187. С. 81–87. URL: <https://khg.kname.edu.ua/index.php/khg/issue/view/157> (дата звернення: 27.08.2026).
5. Жирак Р. М. Імплементация вимог екологічної експертизи у процес просторової організації населених пунктів. *Науковий вісник будівництва*. 2026. Т. 114, № 1. С. 77–85. DOI: 10.33042/2311-7257.2026.114.1.9. URL: <https://svc.kname.edu.ua/index.php/svc/uk/article/view/2001> (дата звернення: 27.08.2026).
6. Жирак Р. М., Каліберда М. Архітектурні стратегії та принципи проектування об'єктів цивільного захисту у міському середовищі. *Věda a perspektivy*. 2026. № 4 (59). С. 268–285. URL: https://drive.google.com/file/d/1vLMfCsr411WJzjQfLbuQ8ucyONpTIGiW/view?usp=drive_link (дата звернення: 27.08.2026).
7. Жирак Р. М., Огоньок Ю. В., Шевчук М. О. Методи оптимізації містобудівних систем у контексті сталого розвитку та вимог чинного законодавства. *Просторовий розвиток*. 2026. Вип. 17. С. 56–75. URL: <https://spd.knuba.edu.ua/article/view/367744> (дата звернення: 27.08.2026).
8. Жирак Р. М. Передумови дослідження феномену життєстійкості в просторовій організації малих міських поселень рекреаційного профілю Івано-Франківської області. *Věda a perspektivy*. 2023. № 8 (27). С. 380–393. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/issue/view/169> (дата звернення: 27.08.2026).
9. Жирак Р. М. Урахування вимог екологічної експертизи у просторовій організації населених пунктів: нормативно-правовий аспект. *Věda a perspektivy*. 2026. № 3 (58). С. 256–269. DOI:

- 10.52058/2695-1592-2026-3(58)-256-269. URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/39228/39240> (дата звернення: 27.08.2026).
10. Жирак Р. М. Феномен життєстійкості як складова розвитку урбоєкосистем. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. 2022. Вип. 64. С. 179–194. URL: <http://archinform.knuba.edu.ua/article/view/267479> (дата звернення: 27.08.2026).
11. Маруняк Є., Лісовський С., Голубцов О., Фаріон Ю., Чехній В., Резникова К., Криштоп Т. Стратегічна екологічна оцінка комплексного плану : практичний посібник / за заг. кер. С. Кубаха. Київ, 2022. 106 с. URL: https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/mono/SEA_2022.pdf (дата звернення: 27.08.2026).
12. Мелень-Забрамна О. Участь громадськості в прийнятті рішень та документів довкіллявого характеру : посібник / за заг. ред. О. Кравченко. Львів : «Компанія “Манускрипт”», 2021. 40 с. ISBN 978-966-2400-97-7. URL: https://epl.org.ua/wp-content/uploads/2021/05/EPL_Uchast_gromad.pdf?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 27.08.2026).
13. Мельник О. С., Скляр В. Г., Коваленко І. М., Васькіна І. В., Шерстюк М. Ю. Оцінка впливу на довкілля: впровадження природоохоронних практик та кліматичної політики ЄС : навч. посіб. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 166 с. ISBN 978-966-289-563-6. URL: https://jm.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/melnik-o.s.-ocinka-vplyvu-na-dovkillja_fragment.pdf (дата звернення: 27.08.2026).
14. Методичні рекомендації щодо здійснення стратегічної екологічної оцінки містобудівної документації: затв. наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 18.10.2023 № 705. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0705926-23#Text> (дата звернення: 27.08.2026).
15. Назарук М., Бота О., Жук Ю., Зюзін С. Управління природокористуванням: оцінка впливу на довкілля : навч. посіб. Львів, 2022. 248 с. URL: <https://geography.lnu.edu.ua/course/otsinka-vplyvu-na-dovkillia-183> (дата звернення: 27.08.2026).
16. Пацева І. Г., Мельник-Шамрай В. В., Лук'янова В. В. Оцінка впливу на довкілля : навч. посіб. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. URL: <https://eztuir.ztu.edu.ua/handle/123456789/8111> (дата звернення: 27.08.2026).

Допоміжна

17. Касіянчук В.Д., Жирак Р.М. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник. – Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М., 2022. 172 с.
18. Перхач О. Р. Оцінка впливу на довкілля : навч. посіб. для студентів спеціальності 106 Географія другого (магістерського) рівня вищої освіти. Львів, 2023. 124 с. URL: <https://geography.lnu.edu.ua/departament/ratsionalnoho-vykorystannya-prirodnih-resursiv-i-ohorony-prirody> (дата звернення: 27.08.2026).

19. Хилько М.І. Екологічна безпека України: навчальний посібник. Київ, 2017. 266 с.
20. Biswas W. K. (ed.). Environmental Impact Assessment of Buildings. Basel : MDPI, 2020. 168 p. ISBN 978-3-03928-243-2. eISBN 978-3-03928-244-9. DOI: 10.3390/books978-3-03928-244-9. URL: <https://www.mdpi.com/books/reprint/2004> (дата звернення: 27.08.2026).

Електронні ресурси

21. Про оцінку впливу на довкілля : Закон України від 23.05.2017 № 2059-VIII. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text> (дата звернення: 27.08.2026).
22. Про стратегічну екологічну оцінку : Закон України від 20.03.2018 № 2354-VIII. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19#Text> (дата звернення: 27.08.2026).
23. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 № 1264-XII. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text> (дата звернення: 27.08.2026).
24. Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17.02.2011 № 3038-VI. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text> (дата звернення: 27.08.2026).
25. Єдиний державний реєстр з оцінки впливу на довкілля. *ЕкоСистема*. URL: <https://eco.gov.ua/registers/yediniy> (дата звернення: 27.08.2026).
26. Єдиний реєстр стратегічної екологічної оцінки. *ЕкоСистема*. URL: <https://eco.gov.ua/registers/yedyniyi-reiestr-stratehichnoi-ekolohichnoi-otsinky> (дата звернення: 27.08.2026).
27. ЕкоСистема : національна онлайн-платформа у сфері захисту довкілля. URL: <https://eco.gov.ua/> (дата звернення: 27.08.2026).
28. Єдина державна електронна система у сфері будівництва. URL: <https://e-construction.gov.ua/> (дата звернення: 27.08.2026).
29. БУДСТАНДАРТ Online : нормативні документи України в галузі будівництва та проектування. URL: <https://online.budstandart.com/ua/> (дата звернення: 27.08.2026).
30. Directive 2001/42/EC of the European Parliament and of the Council of 27 June 2001 on the assessment of the effects of certain plans and programmes on the environment. *EUR-Lex*. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj> (date of access: 27.08.2026).